

Februari – Buddha sade

Buddha sade:

Tro inte på vad ni har hört
Tro inte på traditioner, därför att de har gått i arv,
genom många generationer
Tro inte på något, därför att det är omtalat
och många andra tror på det

Tro inte att det som ni är bundna vid
av vanor är sanning
Tro inte på någonting, på grund av era
lärares och förfäders auktoritet

Tro endast, efter noggrant iakttagande
och analyserande, på det som svarar
mot förnuftet...
och befrämjar allas väl

Och lev därefter

(*Buddha*, hämtat från skivan *Solar Plexus 2*, utgiven 1973,
utmärkt reciterat av en ung **T Körberg**)

Oj. När jag hörde detta öppningsspår, från en skiva som aldrig
givits ut digitalt eller återpressats, och som därför bara kom
till mig via en ansevärd summa pengar, så häpnade jag.

Går det, *får* man vara så radikal? Tydligt inte, för trots att
det yttrades 500 år före Kristus, så var det för tidigt; vi
var, vi är inte redo för ett så enkelt och kristallklart
budskap. Det är för svårt i sin nakenhet. Människan behövde
mer dramatiska (och teatrala) visdomsförkunnare, som lett till
religionsstrider, masslakt, blodiga krig, förtryck, folkmord,
tortyrceller, häxbränningar, terrorattentat och
självordsbomber men kanske löjligast av allt, våldsamma
dispyter mellan olika fraktioner och tolkningar. Av urkunder

vars sanningshalt – om man till exempel *förstår* det Buddha förkunnade – inte bara är högst dubiösa utan rätt och slätt omöjliga att leda i bevis. Och för förnuftet kristallklara falsifikat.

I alla fall är det vad jag tror. Tänk om de – vi – hade tagit dessa 2500 år gamla enkla axiom på allvar, då eller nu. Vi kanske hade sluppit frukta vare sig Helvetet eller Harmageddon.

Gud så skönt. Men svårt, så oerhört svårt. Den läxa Buddha yttrade där och då, så svår att även buddhisterna själva inte kunde leva därefter utan var tvungna att upphöja honom till Gud och liknande trams.

Jag tänker på detta, när jag blickar ut mot snön, och mot himlen. Jag tänker på detta när jag knäpper på radion, och kastas ut i en nyhetssändning vars varje ämne får mig att gapa av förundran och förbannelse över att jag är född in i en tid som denna, att jag ska åldras i en tid, så omöjlig att greppa, så omöjlig att tro på.

Är det så illa ställt, så tragiskt att själva grundpremisen i Buddha-citatet är felaktigt;

att människan är rationell. Det är hon inte.

Och att detta som sker med vårt släkte, den avancerade men våldsamt korkade däggdjursart vi tillhör, kanske ändå måste sluta i enlighet med dessa monoteistiska religioners aggressiva slutpunkt för vår kollektiva civilisation. Tre religioner som djupt inne i dom, dit ingen har mod att titta, har nästan identiska budskap: *Kärlek till nästan och till sig själv.*

Men det kanske är för omöjligt och för grumligt för att dominera beteendena hos förkunnarna, slavarna under bokstaven, slavarna under petitesliknande skiljaktigheter vilka blåses upp så att vi har krig i öst, krig i syd, en global demokrati som krymper och krymper i samma takt som förbränningen av kol

och olja ökar och ökar, så att vi snart kommer att få brännskador bara vi utsätter oss för solljus (*tänk på solen, tänk att den är och var förutsättningen för liv*).

Tänk att människor numera väljer ledare som avskaffar demokratin.

Det om något visar på att det Buddha sade var omöjligt, hopplöst som projekt för vår djurart. Personligen, och utan att förhäva mig; jag vet att det är en omänsklig uppgift att stå utanför, tänka själv, tvivla, vara skeptisk och sen det sista: Att leva därefter.

Min erbarmliga existens visar att jag hade fel, man ska följa flockinstinkten – som kan vara mycket bra – men som uppenbarligen kan och faktiskt ofta leder till någon sorts nationell eller intressegrupps pöbelhop, utan ett uns empati för de slagna, sargade, slaktade, sårade svältoffren, hjälplösa inför massans – eller en enda mans – bulldozers som manglar fram och krossar byggnader och monument som tagit decennier, kanske sekel att uppföra.

Och jag ler lite vid tanken på att vi, VI som individer är alldeles övertygade att vi, vi gör minsann inte som dom andra, vi tänker och reagerar och lever precis i enlighet med Buddhatatet ovan. Jag kan i någon mån – om jag hade minsta mandat att döma – förlåta oss, ty hur lätt, hur mycket omdöme och inte minst tid har man egentligen att "iaktta och analysera", och därtill; *leva i enlighet med det?* Dessa vår räddnings slutsatser – som dessutom fördelaktigast bör vara likadana...

Text och foto: Pär Widmark